

Volkstuinvereniging Hardinxveld- Giessendam

NIEUWSBRIEF 2023 – Nr. 4 – december

In deze nieuwsbrief:

- Van de voorzitter
- Rabo subsidie
- Bestuursvergadering
- Uitnodiging !!
- Verduurzamen
- Portret van een tuinder
- Enz., enz.....

Bestuur:

Voorzitter: N. Klomp (tel. 06-48473183)

Secretaris: E. van der Meijden

Penningmeester: H. Nederlof

Lid: A. Hesseling

Lid: C. Adriaanse

E-mail: vtv-hg@outlook.com

Redactie Nieuwsbrief

Cees Adriaanse

Hannie van Haarlem

Jan Vink - jjv@solcon.nl

Website: www.vtv-hg.nl

VAN DE REDACTIE

De redactie van VTV-HG wenst alle tuinliefhebbers en hun familie goede kerstdagen, een gezellige jaarwisseling en daarna aan de slag voor veel tuinplezier in 2024!

VAN DE VOORZITTER

Beste leden,

Ik wil graag beginnen met u hele fijne en gezellige kerstdagen toe te wensen. En de beste wensen voor het nieuwe jaar, met heel veel

- lente "hoop"
- zomerse "warmte"
- herfst "geluk"
- winterse "geborgenheid"

Rabobank.

Omdat de Rabobank 125 jaar bestaat stellen zij dit jaar eenmalig een extra bijdrage van € 125.000 beschikbaar voor leefgebied 'Lek en Merwede' om te investeren in lokale duurzaamheidsoplossingen en projecten. Een unieke samenwerking tussen lokale partijen & geweldig voor onze regio.

Met grote dank aan Erik van der Meijden, die samen met Jan Vink, op zeer professionele wijze een plan van aanpak m.b.t. de verduurzaming van ons moestuincomplex hebben geschreven en daarvoor een aanvraag bij de Rabobank hebben ingediend, kunnen we een prachtig resultaat vermelden. Dit was de reactie van de directie van de bank op ons ingediende plan!

Ook Volkstuinvereniging Hardinxveld-Giessendam heeft een verzoek ingediend. Het doet mij daarom plezier te kunnen meedelen dat Volkstuinvereniging Hardinxveld-Giessendam een donatie van € 5000,- ontvangt. Het genoemde bedrag wordt aangewend voor verduurzaming van het moestuincomplex.

In het nieuwe jaar zullen wij als bestuur in samenspraak met de enkele leden beginnen met de uitwerking. Het ingediende plan nemen wij op in deze nieuwsbrief; we zullen echter keuzes moeten maken, omdat de begroting aanzienlijk hoger was dan het toegezegde bedrag. We houden u hiervan op de hoogte.

Wisseling van tuinen.

Opgezegde zijn:

- Tuin 4: familie Struijk
- Tuin 28: familie Van de Bos
- Tuin 27: familie Snoep
- Tuin 47B: Rianne Belder

Alle tuinen zijn weer uitgegeven aan nieuwe leden, die we hartelijk welkom heten.

- Tuin 4: familie Wubs
- Tuin 28: familie Dennedaal met medetuinder B. Kortenhoeven.
- Tuin 27: familie Hacili
- Tuin 47B: familie Shwe

Hierdoor is nu de wachtlijst weer wat ingekort .

En verder!

Op 23 oktober hielden we onze najaarsledenvergadering; deze keer in de mooie kantine bij Van Wijngaarden VEILIG GOED. Belangrijke aandachtspunten tijdens de vergadering waren een aanpassing van de reglementen, nieuwe afspraken over het mestbeleid en eventuele afvoer van groenafval. De tuincommissie maakte bekend welke tuin **“tuin van het jaar”** is geworden. Dit is een waardering voor de kwaliteit / het beheer van tuinen. De keuze was moeilijk en daarom had de tuincommissie besloten twee tuinders de eer te gunnen. Het waren Dirk van Genderen en Klaas den Toom. Cees Adriaanse overhandigde deze twee

enthousiaste tuinders een cadeautje.

Klaas den Toom en Dirk van Genderen

Mestbeleid

Mede dankzij de hulp van Koen Poortvliet, die met zijn hakselaar bereid was om het door ons gesnoeide hout fijn te snipperen, ligt er nu bij de poort een grote hoop met houtsnippers. U kunt hier zolang de voorraad strekt gebruik van maken om o.a. uw paden te bestrooien.

Vanaf heden is het toilet in de Stek afgesloten, dit in verband met mogelijke kans op bevrozing. In maart 2024 zal het toilet weer geopend worden .

Denkt u er aan om bij de fam den Dunnen de zaadlijst op tijd in te leveren ! Dit moet voor 10 januari 2024 op het volgende adres: Waalstraat 3.

Met vriendelijke groet, Nico Klomp, voorzitter.

HOE VUL JE DE ZAADKRANT IN ????? UITNODIGING

Twee jaar geleden wisselden meerdere tuinen van eigenaar. Voor de nieuwe tuinders werd toen een introductiebijeenkomst gehouden. Hiermee helpen we hen een beetje op weg en geven we tips en tricks. Dat willen we opnieuw organiseren.

De bijeenkomst is bedoeld voor de nieuwe tuinders, maar wanneer jou de bovenstaande titel aanspreekt, ben je zeker welkom, ook al ben je al langer actief.

Het accent ligt op het bestellen van zaden, maar vrijwel alles wat met de tuin te maken heeft komt aan de orde.

Tijdstip: **donderdag 28 december om 10.00 uur in De Stek.**

Wat moet je meebrengen?

- De zaaigids van GARANT Zaden
- Pen en papier om aantekeningen te maken
- Warme kleding wanneer het koud is in De Stek.

Graag even **aanmelden** bij vtv-hg@outlook.com , dan weten we ongeveer op hoeveel personen we kunnen rekenen.

Verduurzaming Moestuincomplex de Moeshof Hardinxveld-Giessendam --- Plan van Aanpak

VOORWOORD

Hierbij presenteren wij ons plan van aanpak voor verduurzaming van ons moestuincomplex. Omdat iedereen zich steeds bewuster wordt van de leefomgeving, voedselkwaliteit en duurzaamheid groeit ook binnen onze vereniging de behoefte om te schakelen van klassieke productietuinen naar meer diverse en biologisch verantwoorde invulling van tuin en complex.

Op basis van suggesties van leden tijdens ledenvergadering en andere ontmoetingen is in

voorliggend plan een viertal aandachtsgebieden verder uitgewerkt.

Het complex bevat ruim 60 tuinen waar de leden niet alleen groenten en fruit kweken maar ook veel sociale contacten onderhouden en van elkaar leren.

De moestuin is nog nooit zo populair geweest als nu gezien de steeds groter wordende wachtlijst met aspirant-leden.

Wij verwachten dat dit plan een goed inzicht geeft in de verduurzaming die we voor ogen hebben.

Aan de plannen zijn nog geen vaste data gekoppeld omdat een aantal onderdelen samenhangen met de beslissingen van de grondeigenaar. Ook zijn de financiële middelen nog niet voldoende op niveau om alle plannen direct te kunnen starten.

We zullen dan ook stapje voor stapje moeten bouwen aan de verduurzaming van de Moeshof.

Namens het bestuur, Erik van der Meijden 29 november 2023

INHOUD

Voorwoord	5
Inleiding verduurzaming op moestuincomplex de moeshof	6
Van fossiel naar Zonne-energie	7
De bloemetjes en de bijtjes (vergroten biodiversiteit)	7
Bodem en voeding - omschakeling Mest en stikstof	8
The next generation	9

INLEIDING VERDUURZAMING OP MOESTUINCOMPLEX DE MOESHOF

In de afgelopen periode zijn er veel maatschappelijke ontwikkelingen geweest die er voor zorgen dat de moestuin enorm in populariteit is toegenomen. Deze populariteit geldt voor alle leeftijden, waar vroeger de moestuin leek voorbestemd voor pensionado's staan nu ook jongeren te popelen om een moestuin te hebben. Dit alles leidt er toe dat er een flinke wachtlijst is ontstaan om lid te worden.

De leden vormen dan ook een zeer divers en gemêleerd gezelschap op het gebied van leeftijd, nationaliteit, beroep enz.

Een andere maatschappelijke ontwikkeling is de focus op duurzaamheid en het herwaarderen van de natuur in de directe leefomgeving.

Door deze herwaardering ontstaat er ook een nieuwe dynamiek bij de moestuiniers, voorheen was de focus vaak op zoveel mogelijk (desnoods geforceerd) rendement van de reguliere gewassen met hulp van (kunst)mest en de toegestane bestrijdingsmiddelen.

Nu zien we de omslag naar de wens om op meer biologische wijze te gaan telen en daarom zijn er diverse ideeën en initiatieven gelanceerd door de tuinders van de Moeshof.

Wij als volkstuinvereniging willen bijdragen aan de biodiversiteit in Hardinxveld Giessendam. Ons doel, in de omgeving van de volkstuinen, is een natuurpositieve vooruitgang.

Hiervoor zijn al kleine aanpassingen gedaan maar ook grotere projecten die een meerjarige inzet vragen zijn noodzakelijk.

Natuurlijk sluiten wij aan bij "maai mei niet". Bijen- en insectenhôtels plaatsen we of zijn al geplaatst door verschillende leden.

Individuele leden zetten zich op kleine schaal in om de biodiversiteit te vergroten.

Dit is bij lange na niet voldoende om de rol te nemen die wij graag willen, namelijk het herstel van de biodiversiteit op het complex en de directe omgeving. Hiervoor is veel meer nodig.

Om dit gestructureerd uit te voeren hebben we een plan van aanpak opgesteld. In dit plan van aanpak nemen we u mee langs de diverse kansen die er zijn voor een duurzamer complex en een omslag richting meer biologische tuinmethoden.

In het vervolg vindt u een verdere uitwerking van de aandachtsgebieden, te weten;

- Van fossiel naar zonne-energie
- De bloemetjes en de bijtjes
- Bodem en voeding
- The next generation

We geven een beeld van het nu en ook een perspectief waar we naar toe willen en hoe dit praktisch kan worden gerealiseerd

Tot slot is er een korte programmabegroting toegevoegd waarin een raming is opgenomen van de financiële inspanning die we zullen gaan leveren.

VAN FOSSIEL NAAR ZONNE-ENERGIE

HOE HET IS

Op het tuincomplex oogsten we niet alleen gewassen maar we oogsten ook zonne-energie.

Er is geen netstroomaansluiting aanwezig daarom is in 2021 geïnvesteerd in een kleinschalige zonne-energie installatie inclusief een accu voor opslag. Hiermee kan de clubschuur verlicht worden en wordt de pomp van het toilet gevoed.

Voor het onderhoud van de bermen en bestrating maken we gebruik van (bos)maaiers met benzinemotoren en indien er stroom benodigd is wordt een brandstofaggregaat gebruikt.

DOEL

Meer energie opwekken en opslaan met zonnepanelen zodat we ook een 230 V aansluiting kunnen realiseren. Door het upgraden van de installatie kunnen we elektrische gereedschappen gebruiken en opladen. Hiermee reduceren we onze uitstoot van de verbranding van benzine en diesel. Prettig voor de mensen op de tuin maar ook voor de mensen die rondom ons complex wonen.

PLAN

Aanpassen en uitbreiden van de zonne-energie installatie naar 230V aansluiting en vergroten van accucapaciteit. Aanschaffen van Bosmaaier, hakselaar en grasmaaier op accu die met de zonnepanelen opgeladen worden. Een onkruidborstelmachine staat ook op de wensenlijst, zodat we niet meer op chemische, handmatige en arbeidsintensieve manier onkruid moeten verwijderen.

DE BLOEMETJES EN DE BIJTJES (VERGROTEN BIODIVERSITEIT)

HOE HET IS

Als tuinders zijn we ons continu bewust van het belang van een diverse biologische omgeving. Allerlei insecten, vogels en andere diersoorten zijn op de tuinen aanwezig.

Soms tot frustratie als de oogst of het gewas worden aangetast maar een andere keer weer positief door bestuiving of bescherming tegen onvriendelijke "indringers".

Het complex is strak geordend met een bestrating, grasbermen en tussen de tuinen tegelpaden.

DOEL

Vergroten van de biodiversiteit op en rondom het complex zodat de biologische processen worden versterkt

PLAN

- aanleggen stroken en perkjes met zaaibloemen, dit trekt bijen van imkers uit de omgeving aan die zodoende een grotere honingopbrengst krijgen. Door grotere aanwezigheid van bijen op de tuinen vindt meer natuurlijke bestuiving plaats en zal de opbrengst van de gewassen toenemen. Ook plaatsen van insectenhôtels zal een bijdrage leveren.
- De eigenaar van het complex (de gemeente) is voornemens om de bestrating van het hoofdpad te vervangen. In overleg met de gemeente gaan we trachten om een half open verharding aan te leggen. Hiermee wordt het beeld groener en kan regenwater beter infiltreren.
- Een andere optie om de biodiversiteit te vergroten is de sloten vooreen deel een onderwaterbeschoeiing geven waardoor daar weer natuurlijk riet en oeverplanten kunnen groeien. Hiermee wordt het noodzakelijk nut van de sloten (afwatering) niet aangetast.
Een zijde van de sloot heeft een normale beschoeiing en aan een zijde van de sloot wordt een verlaagde onderwaterbeschoeiing geplaatst. Aan de zijde van de verlaagde beschoeiing wordt een deel van de grond weggegraven zodat een natuurlijke overgang tussen water en land ontstaat.
In deze natuurlijke delen van de sloot kunnen zich weer amfibieën en reptielen vestigen en een verscheidenheid aan insecten. Tevens zorgt deze natuurlijke slootkant voor natuurlijke reiniging van het slootwater. Met het schoner worden van het water zal de biodiversiteit in de sloten ook toenemen.
Ons complex is eigendom van de gemeente Hardinxveld-Giessendam en er zijn ook eisen van het Waterschap, om de juiste maatregelen op de juiste plaatsen te nemen willen we eerst een haalbaarheidsonderzoek uit laten voeren. Zo kan er gericht gehandeld worden bij aanpassen van de oeverafwerking.
- Plaatsen nestkasten op het complex die diverse vogelsoorten aantrekken die zo kunnen broeden en die tegelijkertijd op natuurlijke wijze ongedierte opeten.
- Ook egels zijn inmiddels al te gast op onze moestuin, hiervoor kunnen egelhuisjes geplaatst worden. Egels zijn dol op slakken, moestuinders juist niet 😊.

BODEM EN VOEDING - OMSCHAKELING MEST EN STIKSTOF

HOE HET IS

Sinds dit jaar is er een nieuwe mestwetgeving van toepassing die ook ons als hobbytuinders raakt. Het toepassen van dierlijke organische bemesting is sterk gelimiteerd door de overheid.

Tot afgelopen jaar werd champignonmest van een champignonkweker aangevoerd. Deze mest zorgde voor een goede bodemstructuur en voedingsstoffen.

We zoeken naar alternatieve mogelijkheden voor dierlijke bemesting om de bodem vruchtbaar en bewerkbaar te houden.

Ons complex ligt op de grens van de risicozone van Chemours PFAS uitstoot. Naar aanleiding van de nieuwste publicaties en normen gaat bepaald worden of onze grond vervuild is met PFAS

DOEL

De aanvoer van mest minimaliseren en door efficiënte verwerking van de restafvalstromen zelf voorzien in natuurlijke bemesting door middel van compostering.

PLAN

- Omdat het maken van compost complexer is dan enkel tuinafval op een hoopje gooien worden de leden geïnstrueerd met workshops en lezingen over composteren.

Daarnaast faciliteren we de tuinders met bijvoorbeeld (houten) compostbakken en wormenhôtels waardoor snel grotere hoeveelheden compost beschikbaar komen.

Bijkomend voordeel is dat er minder groenafval afgevoerd wordt naar het gemeentelijke afvalbrenghstation.

- Met een hakselaar kan het snoeiafval van de knotwilgen en andere bomen tot houtsnippers worden verwerkt.
- Afhankelijk van de acties die de lokale gemeente neemt wat betreft bodemonderzoek naar PFAS zal er aanvullend onderzoek worden gedaan met als uiterste consequentie het vervangen van de bovenste grondlagen door schone grond.

THE NEXT GENERATION

HOE HET IS

De interesse voor natuur en voeding is groeiende en afgelopen jaren zijn diverse groepen basisschoolkinderen op excursie geweest op ons tuincomplex.

Ook de jonge gezinnen die lid zijn nemen hun kinderen regelmatig mee naar de tuinen.

Als vereniging doen we weinig aan promotie, dit lijkt ook niet handig gezien de lange wachtlijst op dit moment

DOEL

Interesse en kennis van de jeugd voor zelf voedsel verbouwen stimuleren en aanmoedigen met praktische hulp en materialen.

PLAN

- Aanschaffen van kleine kweekpakketjes voor leerlingen die op de tuin komen om ze zo heel praktisch te leren kweken en ze zich kunnen verwonderen over de kracht van het leven in de natuur.
- Dit kan ook gecombineerd worden met handvaardigheid lessen op school voor maken kweekbakken en kweekkasjes
- Organiseren van wedstrijdjes voor bijv. grootste pompoen, hoogste zonnebloem. Promoten via de basisscholen en de winnaars belonen met prijzen gerelateerd aan voedsel en (thuis)kweken
- Thuiskweken promoten door mensen te informeren via website en lokale evenementen De vierkante meter tuin is in een paar jaar tijd populair geworden, kleinschalig maar wel succesvol.

PORTRET VAN EEN TUINDER:

Jan en Margreet Kleijn

Jan en Margreet tuinieren nu al 4 jaar op tuin nummer 54.

Wat doe je in het dagelijks leven en heb je daarnaast nog andere hobby's dan tuinieren?

Jan werkt bij de Jenti in Gorinchem. Margreet doet huishoudelijk werk. En daarnaast is het savonds heerlijk ontspannen op de tuin.

Lekker in de grond wroeten en met medetuinders een praatje maken. Naast de tuin kijkt Jan diverse sporten op TV en Margreet is vaak creatief bezig en houdt van lezen en puzzelen.

En misschien weet je nog een leuk recept met iets van groente of fruit dat je zelf kweekt?

Dat wordt dan: Plaatpizza met spruiten:

- 350 gr schone spruiten
- rol pizzadeeg {tante Fanny}
- 125 gr creme fraiche
- 2 tl nootmuskaat
- 2 uien
- 200 gr magere spekreepjes
- peper/zout

Verwarm eerst de oven op 200 graden. Halveer de spruiten en kook ze 5 minuten; daarna afgieten. Rol het deeg uit op een bakplaat op bakpapier; meng de creme fraiche met de nootmuskaat, peper en zout en bestrijk het deeg ermee.

Snij de uien in halve ringen en verdeel ze met de spruiten en spekjes over het deeg en bak deze de plaatpizza in ca 15 minuten gaar.

Eet smakelijk!!

Wat zijn je favoriete groenten of fruit om te telen?

Alles is leuk om op te kweken en veel lekkerder dan uit de winkel, maar de aardbeien zijn wel favoriet. Daarnaast houden we ook erg van bloemen. Iedere week een vers boeket op tafel; zo leuk Dahlia's, maar ook zinnia's en gladiolen, lupine.

Wat vind je zo leuk aan tuinieren?

Heerlijk ontspannen na het werk en van een kale vlakte in de winter naar een volle moestuin in de zomer.

Zijn er ook dingen die je minder leuk vindt van het tuinieren op de moestuin?

Nou dat onkruid; daar zijn we wel klaar mee. Denk je dat je alles eruit hebt, kom je even niet en staat het weer vol.

Kun je ons nog goed tips geven? Wat werkt op jou tuin altijd goed?

Geen tips van ons; we gebruiken soms tips van anderem -- haha!

Heb je ook nog een bijzonder gewas staan?.

Niet echt iets bijzonders; dit jaar voor het eerst rode boerenkool.

Tuinier je alleen of met elkaar?

We tuinieren samen.

Heb je weleens iets leuks of geks meegemaakt op je tuin?

We hebben een duif gered die in het net van de aardbeien verstrikt zat.

AARDBEIEN EN AARDAPPELEN – TIP !

Toch nog een belangrijke tip over het planten van aardbeien. Kun je nu wel of geen aardbeien planten als vervolgteelt op aardappelen? Er zijn vele voorbeelden dat het geen probleem was, maar er is ook een andere mening en dan in het bijzonder over het aardbeienras 'Elsanta'.

Bij het ras Elsanta wordt vermeld: Wel raden we u aan om de aardbeiplanten van Elsanta niet op een stuk land te zetten waar de laatste jaren aardappels hebben gestaan. Ze kunnen dan last krijgen van "verwelkingsziekte" en tijdens de pluk in 1 keer omvallen.

**MET VRIENDELIJKE GROET,
het bestuur van VTV-HG.**

